ANTON AŠKERC

SLOVENISKA BALLADER

ÖFVERSATTA AF

ALFRED JENSEN

STOCKHOLM, ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Stockholm. Alb. Bonniers boktryckeri 1901.

Förord till den elektroniska utgåvan

Boken, som tillhör och har ställts till förfogande av Sloveniens national- och universitetsbibliotek i Ljubljana, anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i mars 2014 av Bert H.

Till den svenske skalden grefve Carl Snoilsky $^{8}/_{IX}$ *1841—1901.*

»Ha, Laibach — om den staden
Mig syns jag något vet.»

När för första gången en siovenisk skald införes i den svenska vitterheten, tror jag, att underliga strängar skola dallra i Ert hjärta och att Ni erfar något af hvad Ni kände, då Ni en gång for förbi det leende vackra Laibach. Jag vågar också tro, att Ni skall hafva något mer än skaldens litterära intresse för Aškerc' diktning: Ni skall där kanske känna någotaf den sydlandssol, som Edra förfäder togo med sig till norden; Ni skall däri söka och bättre än flertalet svenska läsare finna den natur, hvarur denna diktning framsprungit — än hejdlös som Krains forsar, än hög som Kärnthens alper, än leende som Steiermarks dalar, an kärf som Istriens kala karstfjäll.

Då Sverige i år med tacksam stolthet minnes sin främste nationelle balladsångares sextioåriga hedersdag, kommer äfven denna lilla balladsamling såsom en blygsam hälsning från den aflägsna ursprungsjorden. Och hvem vet? kanske finnes det *någon* likhet mellan dessa visor och edra svenska sånger, ty båda äro alster af fosterlandskärlek och ädel frihetslust. Den stora, men mindre väsentliga olikheten betingas däraf att Ni haft lyckan af århundradens förfinande kultur och race, af frihet från »papistisk träldom, allsköns förtryck och våld». Edra slaviska förfäder, som väl gått fram ur bondesläkt, voro både krigare och präster. Aškerc är både såsom bonde och präst och krigare sin egen stamfader; men han är ock skald som Ni, och för andlig frändskap med den bondepräst, som skrifvit »Den första martyren», känner sig ingen skald förlägen.Öfversättarens roll är den passive förmedlarens, och ju mindre han synes, dess bättre har han fyllt sitt värf. Skulle jag — dess värre — ha gjort mig själf märkbar, vet jag, att Ni behandlar mig som den tjänande brodern.

A-d J.

MIN

SÅNGMÖ.

Ej min sångmö är en finhyllt, pjunkig dam med bleka kinder. Hon är brun och sund som Spartas eller Montenegros dotter.

Ej min sångmö trånsjukt svärmar uti ljumma månskensnätter. Dagens klara ljus hon älskar och den heta sommarsolen.

Ej min sångmö vekligt klagar, tärd af ömkliga bekymmer. Allvarsamt till dåd hon manar, som allena kunna frälsa.Med en dolk i ena handen och en fackla i den andra vill hon kämpa mot tyranner och förskingra ondskans mörker.

TRE

VANDRARE.

Där giugo på landsvägen svenner tre; blaad grönskande tegarne gingo de.

Då fingo de se den brokiga Våren, som mötte med knoppar och blom i spåren.

»0 sköna land! — så den förste säger — din make. du ej i all världen äger.»

Den andre sade: »Dig vare pris, sloveniska hembygd, vårt paradis!»Hell dig, o moder! do jord, som föder mitt folk, mitt folk, våra egna bröder!»

Den tredje blott teg, men brast i gråt. Vardt blicken af sorg eller glädje våt?

BALLADEN

OM

JORDBÄFNINGKN.

Kyrkklockorna Idämta, där vaja standar, där bildaa en myllrande kedja af mänskor, som sjunga och bedja och. söka i bönbok ett tröstande svar: »Vår Gud, sötn i hkamelen tronar, från jordskalf oss nådeligt skonar.»

»O helgon, bönhtiren ossl skänken oss tröst! I högt öfver stjärnorna, råden och bringen oss budskap om nåden. Till eder sig lyfter vår bedjande rost: O Gud på den himmelska tronen och helgon 1 frun jordskalf oss skenen!»i Bönhorebeus umlér förtjiina ej vi. Bönhörelse undfå allena de unga, de oskyldigt rena.

Så må deras böner hörsammade bli, ty Gud, som i himmelen tronar, de unga från jordskalf förskonar!»

Kyrkklockorna klämta, där vaja standar, och in skrider tåget i kyrkan för botfärdig lndgonadyrkan.

Allt jämt litanian stäm» opp af eit hvar:

>0 Gud, som i himmelen tronar! helt visst Jlu från jordskatt os» skonarI»

Frän koret liurs orgelns högtidliga hrus. Af prästen i sirade skrudön lilir signade hostian bj uden; lian beder med folket i fromketéns hus till Gud, söm i himmelen tronar,

;att Han dem frän jordskali förskonar.

»O lielgomtdrottniog! 0 hör ösa! G hör! Dn, jungfru, som synden ej kände! tag an dig pilgrimers elände och allas värt. ödmjuka snokande för till Sonen, Bom synderna sonar, att Herren fräii jofdskalf oss skonar!»Och sångorne

sjunga vid orgelns ackord, ocl» praaten på hostian smakar. Men plötsligt det dånar och brakar. Madonnan vid altaret, vacklar, ocli härd en kvidan mot hhmncden tonar: »Gud Fader från jordskalf oss skonar!»

»Se, kyrkan år borta! All j »miner förbi! I riimnade jordens ruiner blott vinden bland spillrorna hviner. Nej, hör! Af de döde npphnfves ett skri, aom stiger till himmelens boning: »Gud gifve från jordskalf försköning!»

SLOTTSRUINEN.

Där uppe pA tvärbrant» kullen står ödsliga slottet Humi. På väggar sig murgrijnnn fäster, Och huggormar jämt äro gäster hos ugglan, ruinsalens fru.

Jag ofta af utsikten njutit frän rämnade murarnas topp. Men när i den skymmande kvällen en slöja sig bredt öfver hällen, jag tordes ej klättra dit opp.

Men tolfslageu knappast förkunnat sin midnatt för slumrande byn, förrän det blir ljust i ruiner; i mörka gemaken det skinar på nytt af éit underbar syn.

Blek sitter med gästerna grefven till bords i sin upplysta sal.

En arm kring en tärna lian slagit, som Ivan till sin bordsgranne tagit; den andra liar lyft en pokal.

»Käds ieke! — så slottsherren tröstar »ogrundad din rarluiga är.

Ditt nog skall du vänja ditt sinne vid glansen och glorian ut här inne. .lag har dig så innerligt kär. '

Af »lefve!» och skålar ett eko de gretiiga väggarna ge.

De lustiga sätlsune larma

och skratta; men fiickau den arinn —

hon vindas och tvingas att le.

Meit hör! under borgen där nere en bonde beskärmar sig vildt.

En yxa i handen han häfver: sin dotter tillbaka han krfifver, sitt barn, fritt föräldrar!re skildt.

Men snart framför porten diii' nere förstummas den rasandes rop ....

Ett hirfvud, där blodet än stänker, som lekboll en mästerman skänker ät Iannaniie, pockande hop.

Vid hanegäll nattliga, mörkret förskingras af gryende ljus: Med ens hafva skenen förbrunnit, de glänsande spökena svunnit, och slottet atår öde i grus.

BRÖLLOPET

I LOG.

Till bords hafva gästerna satt sig, och spelmän vid värmande spis. I Log af byfogden ett brotlop skall firas pä storståtligt vis.

Vid spelmännens Instiga låtar blir bruden om hjärtat sä vek, tuen tors ej på brudgummen titta, ej delta i skämtande lek.

Till höger vid brudfadems sida satt pastorn belåten och bred, som fordom vid gillet i Kana vår Frälsare täckts vara med.

All slakten från nära och fjärran var samlad, en hvar med sin pird och önskan åt brud och ät brudgum för denna och kommande värld.

De fränder, som hindrats att komma tillstädes i egen person, också hade skickat i gåfva små vackra och nyttiga don.

Buketter och brokiga kransar i mängd gjorde stugan så grann, och kakor med sockersirater — minst hundrade var det, minsann!

Ha än un ej samtliga gåfvor till lyckliga brudparet ländt?

Nej, bvuijölnam synes vid tröskeln att lämna också en present.

Det var gamle mjöl nar Möhorko. Hans täppa i ryktbarhet stod för präktiga mullbär i dalen bland pilar vid brusande flod.Där nere i dalen vid floden gick ständigt, hans slamrande kvarn, nch troget vid målningen hjälpte Kejenka, lmns blomstrande barn.

»Ilvad, granne! hav du också kommit med gåiva — helt visst är det bär.» En korg, med en duk öfverdragen, försiktigt i handen han här.

Den lomhörde mjölnaren tittar omkring sig förlägen, men kiirf och säger med dundrande stämma,, i det han förärar sin skärt':

»För brudgummen iir denna borgen frän oss i all sira och tukt.

Mä bruden och gästerna Hfven fä, se denna ljufliga frukt!

»Hur vackert den inlagts och lindats. — den konsten vår gumma förstår. Med hälsning frätt kvarnen i dalen som bröllopspresent, du den får.

»ökog, vingårdar, hvitrappad stugs och ¡ing du i hemgift skall fä. Då kan man också, käre granne! ett dundrande bröllop bestå.

»I även förmögna och rika; vi, stackare, jämt lida svält.» — Så gick hau så fort smn han kommit, sen korgen på bordet han ställt.

Man skyndade fram att beundra ocli nyfiket lyfte en ilik. Där låg en lifsletVande ängel . . . . Kors, livad lian var brudgummen lik!

Spelmännen de logo vid spisen; inmMen bruden, än mera förlägen, satt tyst på sitt bröllopskalas.

DEN STUMME

FRÅN

OSSIACH.

Jag hälsar dig, du gamla och mörkä klostermur. Jag halsar dig, du insjö i grönskande natur. Du Kärnthens sköna pärla! Du undangömda bo! Skall jag hos dig väl finna mitt hjärtas svunna ro?»

Hvem tiv den obekante, som tänker så för sig, i det han uulktts Osaiach pä furukantad stig? Förnämlig iir gestalten och ridderligt hans skick: hans kinder iiro bleka, men glödande hanä blick.

Den främmande från kallen till klostrets port går ned, där han af gamle priovn blir hälsad med »Q-nds fred! . Men främlingen ej säger ett ord, ty stinn lian var; han åt abbén blott lämnar ett öppet bref son) svar.

»Hvad läser ja# i brefyet? Du kommit bit från Hora och önskar att få stanna uti vår helgedom.

Välan! Triid in, du fromme! Av hågen ren ocli sträng, skall du med lutthet tjäna hos oss som klosterdräng.»

Sa togs den Stumme gästen af k löste vfäder mot och skötte grofva sysslor .förutan minsta knnt. Han allra först var uppe vid tredje banegiill, och sist han gick att. spfva uti den sena kväll..'

Hans namn man icke visste, ej livarifråii han kom; hans fosterland och hembygd — det sporde inan ej om. Så okänd som han kommit, förbicf han alla dar, och frågor ieke bätat, då han jn dofstmii var.

i

Men plötsligen ett ilbud till priorn kom en kyäl.1 att genast, gå till tjänande klosterbroderns cell.

Där låg den arme dödssjuk med rosslingar i bröst, beredd att göra bikt och få sakramentets tröst.

» Dig, dyre klosterfader, jag till min dödsbädd bedt» .... Hvad, kan den stumme tala? Har här ett under skett?

I klostret har lian vistats,, och tjänat, åren sju som döfstmn. Både köra och tala kan han nulFrån läpparne, som li viska, abbén bestört lar b el al' den förmente stummes förvillelser och fel och hur en gång han hade i plötsligt vredesmod dräpt Stanislaua, bispen, och gjutit heligt blod.

När tredje dagens solhv&rf begynt i Ossiaehs dai, frän klosterkyrkan hördes en klagande koral I kistan mi dt, i kyrkan den stumme drängen sof, och svarte priorns mässa ljöd tung och dämpadt dof.

Från fader Tenlms liippar så bönesucken ljöd: »O Gudi din nåd kan frälsa en själ från syndens död. Den stumme syndarn ödmjukt har fullgjort hotens kraf. Förskjut ej Polens konung, vår hroder Boleslav!»

FÄRJKARLEN.

Bland klippiga stränderna yr den mäktiga Save och flyr till Donaus bredare fåra. En båt gungar nära vid strand, och ensamme fiskarens hand trött hvilar på orörlig åra.

»Hej, gubbe! här finns ingen bro. Tag genast ombord oss och ro fort öfver den brusande Save! En turkisk dukat eller två i hederlig lön skall du få; ett nej — och dig floden begrafve!»Förstummats ha lunder och fält, och sorglöst de kristne i tält nu sofva och farorna glömma. I nattens beslöjande dräkt vi svepts för att utröna käckt, hvar fiendens trupper sig gömma.

»Ert guld jag ej åtrår som lön, ty gratis till svar på er bön jag vill öfver floden er föra. Mitt grånade hufvud ej räds ert grufliga hot, ty jag gläds att eder till viljes få göra.»

Så ut öfver våg sig bege i båten spionerna tre; men fiskaren ror och blott stirrar på hvirflarnas skummande stråt, som hotar med lekfullt försåt allt, som sig i häxdans förirrar.

»Ja, dugande är du minsann. Ej käckare färjkarl man kan få se både fjärran och nära. Ha vi nu ock tur i vårt rön, så vinkar en glänsande lön, som paschan oss lofvat förära.»»Pass på sade fiskaren kort och slungade årorna bort. »Vi båda fått lön för vår möda!» — »Fördömde gjaur!» — Så i kvaf sjönk båten i hvirflarnas graf, som trotsigt och jublande flöda.

DEN NATTLIGA

VANDRERSKAN

Vid sken, som berusar, frän Dra ve det brusar,

»Ro, fätrjkarl, mig öiver ined båt! Ty rast jag ej finner, förrn månen försvinner, och läng är min nattliga stråt.»

Vid månsken, som rusar, från Dra ve det brusar. På böljorna farkosten flög. Liksom i förbidan, hon satt där vid sidan af färjkarln — stum, dyster och hög.

»Din kropp tyckes vara

af benknotor bara, och rosslande slickar dn drar.

Och ögonen röda som kolbitar glöda.

Siig, Kr du en mänska? Gif svar

»Dn stannar på vägen och Stirrar förlägen?

Bilds icke! lio bara framåt!» — Se! kvinnan sig sträcker i höjden och räcker ined urnm-ne färjkarteng båt.

Vid munsken, som rusar, från Drave det brusar.

Mot strand stöter farkosten snart. »Dit hotfulla kvinna Vill strax, du försvinna? Betala mig först denna fart!" —

»Ej spjärnande sträfvan mig motstår. Med bäfvan betrakta» min hotande hand.

Ej en» skyr jag prästen, förty jag är .Pesten och itmsar ms .gästa din strand.»Jag allestads kryper, och alla jag stryper. Men dig vill jag visa en nåd: All jämmer ditt öra skall slippa att höra — din död varder smärtfri och bråd!»

DEN

SISTA VAKTEN.

^ mörkret gick lian dill' på post; hvitt glänste skägg och liar af frost.

Men från ett ståtligt, upplyst hus förnam han svagt musikens brus:

Ty garnisonens general ställt till en stor supé rneci bal.

Champagnen flödade och sjöd; orkestern trolskt till danser bjöd.

Förföriskt skymtade i vals

hal it blottad barm och naken hala.Därutanför Sr ock en bnl frim bergets topp till vintrig dal.

Och tlanserskan är stormens md, som tumlar om i is och snö.

Soldaten dock i stormens tjut står troget vid palatsets knut.

i natt sin sista vakt han har — i morgon re n kan afsked tar.

Men i des mån som natten skred, allt mera stormen tjöt ock kved.

Och kölden skar tili miirg och ben, och isande orkauen liven.

Där sä lmn vandrar upp ock ner, håns steg förakppas mer och mer.

Men hjärtat varmt och eldigt slog, ty han till södertt tanken drog;

till södern, till ett soligt hem, diir köld ej isar lif och lem.Ke'n uiista morgon lian ju får sin frihet oeh till hemmet går.

Må stormen uied sitt vilda t] ut upptorna snö vid slottets knut!

Må kölden guru stel hvar lem — han har ju redan kommit hem!

Han står vid stugans dörr igen Och ser sin brad, sin hjärtevän,

O söderns varma stjä-rnenatt!

Hur doftande! hur ljumt oeh gludtl

»Sä snart det blifvit riktigt dag, vi skola vigas, hon oeh jag.»

Och si! det dagas. Munter låt af spelmän öppnar bröllopsståt.

Men endast balorkestern när till gatan ut, ditr posten står.

Han står där stödd mot sitt gevär — till döds af köld han frusen är.

SLOVENISK

LEGEND *;

Det knackar tre gånger på himmelens port, och ropas: »Hit in vill jag slippa!»

Så frodig ocli säll står på vaktande ort sankt Peter med skramlande knippa.

* Detta poem, som väl torde vara det yppersta af Askerc' satiriska diktning', kräfver en historisk förklaring: för den svenske läsaren. P r i m w s Tt w b a v 1508—1586) var för den sloveniska litteraturen ungefär hvail Luther var lör den tyska, i det han på sitt modersmål öfversntte bibliska skrifter i protestantisk anda. Den österrikiska “mot-xeformationen“ kväfde dock snart denna national-protestantiska rörelse, och särskildt Laibachor-biskoparne T eks tor och Hren verkade nitiskt i katolskt syfte och läto bränna nästan alla protestantiska skrifter i Krain oelt Bteiermark. — Däremot utmärkte sig biskop B lo nilek It 1862 för kristlig- tolerans och folkbildningsnit. — Den I diktens slut omnämnde Presdren (t 18491 är slovenernas nationalskald.

1 stället för den slaviske aposteln Cyrill har originalet dennes broder Al ethodins, hvilken under påfven Nikolaus T och Hadrian IT predikade den ortodoxa läran bland tjeckerna.Uan främlingen mätte från tå och lili topp:

Ii vem Kr du, o pilgrim trän jorden'?» — »En stackars sloven, som ej mistftt allt hopp orn plats vid de liinimelska borden. «• —

»Sloven? -Ta, jag kunde just tro det, min sjiil Där trifs man ej rilrtigt, man säger.

Du ande din fosterjord därför Lar vid och sökte vårt himmelska läger.

i

»Här träffar du folk af den finaste ton och helgon, de största och biista; men af din förslolvade lilla nation martyrer blott finns för det mesta.

»Men innan Gud Kader sin himmelska famn mot dig breder ut för beständigt, var god och förtro mig ditt ärliga namn! Ursäktal Här är det nödvändigt.»

»Mitt förnamn, är Primoz och Trulmr min att. Här har man mig kanske i minne.»

Sanlrt Peter log nådigt: »Det täter honett!

.lag akall höra efter där inne. .

i.Pen himmelska salen sken bjärt som i brand a£ strålar och flammor så klara.

Sankt Peter inträdde med nycklar i hand till himmelska helgonens skara.

»Dar utahför viintär trän tilrarnas da] en herre — förknmiadf* Peter — han örlmjnkt hur bedt uiig om plnts i er sal, rieh Primuz och Trnbar han hoter.i

Herr biskopen Tekstör då inföll: »Hvad? San! Rar vägen hit upp han ock funnit-?

•Jag trodde, att, denne förtappade man i helvetet redan förhrurraitI

»I hela mitt stift sökte Trnbar en gång

de snärjande näten utspänna

och göra af fåren ett osaligt fång,

Som herrame viil torde kitnnah

«Guds kors! Den sloveuiske Luther är häri — så biskopen ITreti hördes kiaga, —

Här uppe ej ens han oss trefnad beskiir. Mej, åter dit ner må han draga!»Sloveniska heliga skrifters försåt

kan spridda i tryck utan ända.

dag brände nog upp dem, b varhelst jag kom åt

— tyvärr bléfvo alla ej brända!»

»Betänk dock! — till orda bisp SLomsek nu tog— besinnen, o helige bröder!

För tre hundra år sedan Primoz ju dog och är väl följaktligen döder.

»Ej fanns på min tid i slo veni ska land kvar spär af hans k ätters k a lära.

Så räckom därför en försonande band åt brodern till himlarnes ära!

»Betänk! På vårt älskade modersmål han först böcker åt folket har skrit vit.

De synder, för b vilka han l ystes i bann, af Gud re n förlåtna nog blifvit.»

Så vardt där ett gräl med dispyter alltjämt i hela slovenska partiet, och of riga helgon begynte med skämt att lyssna till ordfäkteriet.Med helige Simeon Augustin utbytte sma tokroligheter;

Qnirimis sig sällat till l.iLsp Viétoriii oeh sneglade spefullt pä Peter.

lin påfve sig vändt till aposteln Cyrill oeh hånlog; Min broder! här hafver du bästa beviset på hur det står till tu ed endräkt oeh sämja bland slaveri»

Små gyllene änglar i ttättande krets kring helgonen ängsligt .sig svinga, och Petrus — allt annat iin glad oeh tillfreds står häpen med nycklar, som klinga.

»Tyst!» tränger frän Onds majestätiska tron oh röst genom lummelens eter.

Stum varder »lovenernas disputation, dä Gud ger ett teoken åt Peter:

»Er Trubar vid skiirseldens glödande härd har hittills tillräckligt måst kväljas.

Han dock för det goda, han utfört, 8r värd nu mer att bland eder få dväljas.»Enär pä slovenisku han först har lärt er bedja och psalmerna sjunga, ett Helig o helig!' mig evigt är kärt ifrån han a sloveniska tunga.»

I låset vreds nyckeln, nu knarrade det. och Trsibar af Petriis inleddes.

Bland slaviska bröder (till mångens förtret!) en plats af Gud Fader beroddes.

Pneséren sprang genast emot honom glad t: »Här först du af mig vare hälsad, ty efter'århundradens tyngande natt vår bygd genom dig blifvit frälsad!»

UKRAJNSK

BALLAD.

»Hvi, pater, skynda bort i kväll? Härbärge bjuds dig i mitt tjaU, och snart fördunklad vorden är den ukrajnska jorden.

»Helt visst du trött och hungrig är. Men bröd och salt du finner tvär, och i mitt hus tin äger för natten t ryggad t läger.» —

»Gud löne dig, dn ädla frui Men bo ej andra här än du?

Hvar är din man? Kanhända om kort han hem skall vända. ' —»Mm man Test hnrt för liinge se'n, långt bort och vände ej igen.

Tro länga är sä svunnit och mig allena funnit.

»Han hädan till Moskva först for, till Korgored och sen, jag tror, bort. till Sibiriens trakter att, söka gnid i sehakter. —

»Hur går det dä med bus och gärd? Ivan du därom ha noggrann värd? Har du ej barn och fränder till hjälp med stärka händer?»

»Mitt hus har iiimléns iifverfliid: den gyllne tegen ger mig brod; mitt ställ hat' getter fina, och botumg skänka Viina.

»Min ende son — Gud vare tack och pris! — hun är en god kosack. Men själf jäg styr och ställer och som god husmor gäller.

»Men, gode munk, allt jordiskt väl kan lätt fördärfva mänskans själ och locka i försäten ifrän den rätta stråten.» —» Dili giist liar Herrans rätt oeli jili kt att ge dig abat för din bikt.

Su mû du hjärtat lätta och synderna berätta!* —

»Tre resor har jag. synd begått: jag fyuges af ett trefaldt brott, jag felat tienne gånger.

Gif lindring i min ånger!

»Jag lofvat att med trofast själ jämt bedja för min makes väl.

Men stundom jag det. glömde, och samvetet mig dömde.

»Jag till harta minne både satt en rosmarin. Nu står den matt, ty vattningen jag glömde.

Ny synd mitt hjärta gömde.

»En yngling kom frän fj iirran strand till mig med luta i sia band, lian sjöng i ljumma niitter om vårt fkrajnas slätter.

»Han prisade kosaekers mod och skona kvinnors heta blod.

Af röst oeh luta fången, jag föll för tredje gången.

Min synd vår Gud förlita kan för mina kval. Men skall väl' hatt, niir kem han kommer åter, luir im jag ber och gråter?» —

»Förklädd clin Taras re n är här ock ger dig allt, hvad dn begiir.

För dina synder svåra kom i min famn, o Zora! "

SLAGET VID PIROT

(Från ¡serbisk-bulgariska kriget no v. 1885.)

»O konung! vävt spel av förloradt, och fallet vårt Pirot re'ti är.

Bulgaren pä slagfältet segrat, och krossad iir serbernas här.

»Bulgaren i Pivot huserar och kosan mot Nis redan styr.

Här kan da ej kätina dig Säker; bäst vore, om genast dn flyr!

»Mot Belgrad — vårt fosterlands hjiirta — bulgarerna snart rycka an.

Ditt. Lif och din krona, o konung! vi frukta, förlora dn kan.»Tyst konungen budskapet hörde, oeli skuggan pil pannan iin låg, dä sårade kämparnes förtrupp dit lände med sjukvårdens tåg.

I Nis ambulansernas bårar sig vörile på gator och torg, dar kungen bland tigande mängden beståg denna taiia af sorg.

Han bÖj'de sig ned till den förste: »För mig har du lidit och stridt — sä nämn mig din yttersta önskan t Hvad

helst du vill ha, vare ditt!»

»Vid Morava lefver min fader.

På tröskeln jag ser honom iin mot. landsvägen stirra och undra: när kommer nsin Marko igen?

»Förgäfves den gamle mig väntar; ej mer får han höra min röst; förgiifvts han stirrar och spanar -så skänk honom dn någon tröst!»

Och konungen sporde den andre: »Din tapperhet kviifver sin lön — så nämn mig din yttersta önskan! Din furste skall fylla din bön.»»Långt bort till den brngftnde Ilrina, till stugan — dit trängtar min själ att Iryssa tnitl hustru onh barnen och ge dem mitt sista farväl.

»Hur skall miu familj mig förutan i hunger framsläpa sitt lif?

Jag armod som arfvegods. lämnar — ö konung! en fader dem blifj»

Och kungen sig närmar den tredje: »Min son! dn ock kämpade bra.

Så nämn mig din yttersta önskan — din konung har redan sagt ja.»

»Ej väntar mig älskande maka, ej hem eller far eller son.

.Ty ingen mig salmar i världen, som nu jag skall skiljas ifrän.

»Att dö för att se'n slippa lida -det vafe min endaste tröst.

Men värre än dödliga såret är kvalet, jag har i mitt bröst.

»Jag lider af nesliga skammen, ätt Kain och serb äro ett.

T mord på naturliga bröder mitt folk har sin ofärd beredt.»Min konjing! nav floden mig kysser, jag svär, så att Höras (let kan: eko som mot bröderna Hetsar Hans bröder — fördömd vare Han!»

EKO

FRÅN

BALKAN.

(Vid tistrnmeiiens. förening1 Hied Bulgarien.)

vidt Hirer berg Och ängar?

Det hörs iin vildt som stormens brus, äti mjukt som spel pä strängar, än gladt som klangen itf pokal och än sublimt som en koral.

Jjarieal öfver slätter sjud oeli vattna brödraländer!

Ett glädjebud, ett segerbud du med din bölja sänder, att dina söner manligt stridt, att ditt Bulgarien är fritt.Var glad med o*m som förr ocli sjung Balkan, du gamle jiitte! Som ett föreniult- rikes kung du kronan på dig sittte! Din breda skyddsmur hör oss till, om fienden oss söndra vill.

Europas statskonst har förlist i diplomaters vända. Det korthus, stun de byggt så vist, ej mäktade bestända. Idén iir ändå mera stark än alla skrifna pappersark.

M.-uif/a! i Ja fram med språng och smek förenta stränder! Förkunna högt din segersång, som hörs tiU fjärran f ränder: Bulgaren blifvit fri ocli vrok ifrån sin nacke nesligt ok!

PERUNS

OFFERPRÄST.

Äiiid Öder har folket församlats till lek, och ekot ai sånger pä slätterna skallar; vid Qder står lummig på kullen en ek; vid eken Perun *) man med offer åkallar.

På iingen det vimlar och skimrar af folk; så många ej förr hafva kommit till strides, och höfdingen Trdöslav, städse en tolk tor böner till gudar, åt oftringen glädes.

Till gördeln hans grånade skägg hänger ned; kring axlarna 11 ad dra hans snöhvita lockar. Vid altaret står han pä fädernas sed och offrar åt guden med ödmjuka bockar.

*1 Thor i den slaviska mytologien.’Perun! l)u den främste i audarnes värld, med liufvud af ailfvar och skägg i förgyllning! t,ig mot son? vät sista andäktiga gärd de ringlande rökiSdltteiis blygsamma hyllning!

* Vi iiffrr-, dig signade hvetekovnsbröd, vi offra dig matade dufvoma tvenne.

Vid åsyn af altarets heliga glöd

vår brinnande kitriék och vördnad dn kättue!

tHvad? Vill ej Penni liingre höra var hön?

Se, fiender hota... Du soiVer, du hvilar?! livi jagas de icke pA flykt af ditt, diSh?

IIvi krossas de icke af eldiga pilar?»

Då glänste i Solen af lansar en skog — de kristne sig närmade hedningars stränder.

1 spetsen för hären en furst biskop drog med korset högt lyitadt i krigiska händer.

»Du, hednahutid, tig! Afven «värdet blef hujdt af bispeu, som lödde den Stormande hären:

»Allt Pommern sig redan för korget har böjt; blott T gören 'motstånd och trotsiga liren.

si nlästen anamma vävt heliga dop, söm lycka och stillhet för alla betyder.

Men vägren 1 — död ät h var tredskancle hop i Vår kaj sare t)tios befallning så lyder.•In, dop eller död! Välj en själfvu, men fort!» Men ntan betänkande svarades: Pöden! Fj kärlekens tro till er lära I gjort; med helvetets fasor 1 gån och förtiden.

»Ej bryn I er oin eder mästares ord; I viljen blott vidga germanernas styrka, och girigt T trakten att vinna vår jord, den heliga jord, som vi vant oss att dvrk

He n sl&veraa ringats af järnhårda, band, och b u kiga sköldarna Trdoslav klämma. O offerpräst, ve dig! Ve hela ditt land! och ve dig, Perun! Pina blixtar ej skräm

TT vi rister du bladen, du åldriga ek? Hvi susar det sorgset i lummiga grenar? Förnimmer du kanske den blodiga lek, som nu har begynt uppil heliga stenar?

På altaret, rest ät Perun och hans fest, föll Trdoslavs hnfvud för blixtrande bils ; tre tusende broder och systrar därnäst tre tusen martyrer till gudarne ila.

HOFNARREN.

Hvarför lutar du dig tankfull, dyra Ali, vise Ali V Se del liaf af yster glädje, som i hoivets salar svallar!

Hvarför står du tyst ock tankfull? Se, hur parvis hofvets prinsar och prinsessor lustigt dansa, sväfvande i dansens ringur!

Vida du i världen färdats.

Nämn det hof och niimn det rike, där det firas muntra fester mera präktiga an mina!Se briljnnterna, som blixtra uti sultaninnanä krona)

Hur du skådat ädelstenar mera lysande öcli sköna?

Se Aidas pärlesmycke 1 Har du förr på kviimohalsen pärlor skådat mera klara eller renare iin hennes?

Har du någonsin sett kedjor af metall mer tung och äkta än de gyllne länkars kedja, som af paschon Jusuf biires?

Och mer sagolika dräkter, väfda af det bästa siden!

Mera smakfull skrud ej finnes än hos dessa odalisker. —

Narren Ålis bjällra skramlar, och på sned hans lufvu ruskar; som nr dröm han väcks och vrider munnen till ett bittert löje:

»Stenar ädlare jag skådat, pärlor renare jag funnit, dräkter dyrare jag känner, tyngre bojor äfvenledes.I jj liabiifves si i k ii länge att,, sultan, dig Bfvertyga, att din narr, don vise A)i. icke sanningen fördöljer.

»Dyrare än hofvets siden tiro bondens groiva kläder, dem han sjiilf i ärbar möda ooh sitt anlets svett förtjänat.

»Tyngre sin de gyllne kedjor, hvarmed Hardens narrar smyckas, äro järnets härda bojor, som mitt folk i träldom tynga.

»lienare än alla pärlor äro millioners tårar, som i ve för din skull gjutas, att dn tuå i vallust fråssa.

»Och de bästa diamanter äro dessa helga droppar, som från munnens panna falla, ila han sträfvar Fur de sina!

CALIGULAS

LEKSAKER.

Det skallar af lurar i dal och på berg, oeh spjuten, i solskenet glimmande, svängas. På slätten vjd Rom uti skiftande färg de oöfverskådliga trupperna trängas.

Hej, fAe.sar Calignla! Lifvet är gällt!

I dag är du äter den firade hjälten.

Pä kullen du slagit ditt skuggande tält

oeh mönstrar din här, sota sig breder pil fälten.

Församlad senaten för käjsaren är, patrieier stä där i rader och bncka; af yppiga kvinnor finns oeksä en här, oeh speliniin ined sångare giädtigt sig skocka.Pii strider och öfningar kiij saren ser -den krigiska ståten åt honom ii i* ägnad. Hjiirtinnerligt godt han i välbehag 1er, och hårdt klappar hjärtat af högmod i g tagnad.

He n lalïeln är färdig med bräddad pokal, och slafvar med blommor de drickande kransa; fiöjtblås&re bjuda till yr bacehnual, och dfinserskor nakna för kajsaren dansa.

Men trupperna jäktas där ute på fält

ocli drabba med mordi ska redskapen samman,

då käjsaren nnder sitt snöhvita iiilt

re n halfdrucken lullas af rusande gamman.

Då närmar fran Rom sig en öfvemepräst och stiger från mulåsnesadeln pft marken:

»Frid Jupiter skänlce åt dig och din fest! så hälsar den åldrige ödmjukt monarken.

öag hörde på långt håll trumpeternas klang, och medömkan grep mig med landtmännens pin Du idoga bönder från plogharfven tvang och lär undersåtar af hunger förtvina.

»Af krigsoket tyngs Jivarje lif, hvarje lem; ditt romerska världsrike stönar och kvider. Förhan nelser hopas från skötiade hem, och allt för din skull uti fattigdom lider.»Nog länge i lin här du för fälttåg beredt — med segrarnes hviln des» möda förljnfva!

T templet livar dag jag till krigsguden bedt, att romnrnes fiender snart du må knfvn.» —

»O sanda simplicitas!» — härvid till skratt Caligvilas anletsdrag hånfullt sig vrede.

»l)u tror, filosof, att jag är så besatt,

att blott mot barbarer min här jag gör redo!

»0 nej! Hvad bekymrar mig folk eller land ? för rntnarties skull jag ej tills gör mig möda. Förstår dn? Jag roar mig bara ett grand otih söker de långsamma timmarne döda.

»Jag l.edes alt sitta vid dignande bord, jag leds vid att proppa den späckade magen: mitt öra bar tröttnat på skaldernas ord, och ögat föraktar nu kvinnol lehagen.

»En hvar fiir sitt nöje ju viil jer en sak allt efter sitt tycke och älsklingsidéer, och Roms imperator liar också sin smak, hans leksaker äro — ha 1m! — hans arméer!

»Ett tidsfördrif Sr det att a»* skåda den glans, som sprides på alätten af granna soldaten; en ypperlig leksak är blixtrande lans det bidrar förträffligt till smältning af maten.»Som tidsfördrif viiljer jag truppernas kamp i öfvande lekar — till dem står min lusta.

Vid pansarens rassel och hofvarn.es tramp jag ler ät de svettiga kroppar, som pn*ia.

»Det roar mig åse oek kora på nod; mig änkornas tårar aflocka ett löje.

En leksak är truppernas lif eller död.

All världen tir till för ciesarernae nöje.

»Ja, allt .är för oss — för vårt tidsfördrif blott, för grannlåt och lekverk vid käjmrenfl fester.

Hvarför ka vi atrnars väl romare fått ock präktige gudar och lydige präster?

»Och se, hur de offra sig gärna för ossf Fast. föda och dryck knappt de fått, tlere dagar, de glädtigt marschera nch leka och slåss ock trösta sig med att det mig så behagar.

"Belåten lir galIier, glad är spanjor; jag namnes i skythernas tacksamma böner; i träldnui germanen sig upphöjd dock tror, och lustigt ödmjuka sig Afrikas söner.

»Så roen er cassar lvdaktigt oek snällt! Förkorten med skämtet kaus tråkiga stunder, om sjiilfva I också förgingens af svält oek romnreväldet därvid ginge under!

fifi»Nå, gubbe! lin droppe falerner du tål? Cttligula, »udiirnes like, iskänker och heder dig tömma för liouom eu skål. Du vill ej!... lia ka! Du på folket viil tiinker

SATANS

DÖD.

hv£) livad vitsen ocli. låt! O kv»d jiimmer -och gråt inom helvetets väldiga mnrarf Hvarje golfsten i salen af tårar var våt, som af syndaflodspröfningens skurar.

»Ve ossJ Satan är .sjuk — lian är nära .sitt slut!» om livarandra förfäradt man ropar, och vid ryktet därom under hiskliga f.jul vardt han nppsökt af sörjande hopar.

Alla tungomål hördes där nere i dag ifrån olika zoner och kanter; hvarje folk, hvarje stånd af skiljaktiga slag hade sitndt sina representanter.AU;t trängas kring tronou, ty där sitter Ha».

Se, hur hornen kring pannan sig ringla!

Med ett, skogssnår lians barväxt förlikn» uniu lam, oeh hans skäggtofvaj' viidurlilit dingla.

Han bär ringar af ormar för prydnadens slcnll omkring hals, omkring armar och Inf var, och inunder hans mantel, som fållats med gull, titta fram tvemie riktiga hofvar.

Hn,u ined vänster hand kramar ett jättestort klot, ined den högra en gtödande skepter.

När han andas, det är som en bläsbälg med sot: han har astma, trots alla recfipter.

Såsom glöåkol i pannans nrhålkadn krök tvemn.) slocknande ögon sig hviilfva, och inunder hans nos, hvaas srmi

niibb Jul en liiik, spotskt de blåbleka läpparne skiilfva.

Alla snyfta och gråta. Med ens blir det tyst, när en gäst går till sjuklingens liiger.

Sedan spetsen af Beeissebubs hUstlmf han kysst nch sig liark lat, lian talar och siigOr:

Öfverge oss ej, fader! Fast modigt vi. stridt emot sanning, på dig blott vi lim.

Allt, som finnes af svart, ka vi kallat, för hvitt, och som svart vi betecknat det k vi ta.»Mänskan språket som medel för tankame fått.

Vi med språket just tankarne dölja.

XJr vär mun strömma orden sa ljufligt, men blott för att däri vart syftemål hölja.

»Att insnärja allt mänskligt i villande garn är vsir heliga uppgift och striitVan.

Om ej du understödt dina vacklande bnni, vi mot framtiden såge med bäfvan. >

Sä en annan går fram — torr och ruager lum är: »Hvar jag finner tvä vänner i världen, deras sällskap jag söker sitt. slita i sär oeh dem hetsar att gripa till svärden.

»Ja, att söndra, förtala oeb vifva itu,

utså tvedräkt, beljuga oeli svärta —

det är min sak, och ayag jag mig känner; men du

är. ett osvikligt stöd för mitt hjärta.1

Fram nu trippar en tredje till helvetets tron.

Hur han skiner af smink och poraada!

He'n han häslludVeu kysst på siratlig fason, han begynner med läspande svada:

»Kom den ärade talaren verkar i smått, vi i stort världsutvecklingen främja.

Utan oss skulle folken och staterna fått kanske lefva — o ve! — uti sämja.'För den skull vi oek fylla ett verkligt betet och betrygga den söfvaude natten.

Utan dig det doek ej vöre lätt att fä rrrf och att fiska i grumliga vatten. ¡.

Oeli en .fjärde; sota skelade listigt, och styggt, frätt sin vrå sig till Beelzebub Vände.

Med en pung i sin näfve han säg kring sig skyggt. Det var kanske Iskuriots fräude.

»Hatan! varit du har och förblir ideal, ot-h min gud — det är guldmynt och slantar.

För en börs är min sjul h varje ögonblick fal; gärna fader och ntor jag förpantar.

»Jag för piimmigar säljer all åsikt och plikt och min beder — därtill är jag villig.

Karaktären värderas med gyllene vikt.

Hvem vill köpa’? Ilen varan är billig.

».lag för pjingar dek sålde mitt fädernesland, men jag har ej ett sådant, dess värre.

Jag för piittgar öek tändes af lidelsens brand, af begär att bli skapelsens herre.»

Någon tränger sig pockande fram med besvär; grön turban pä hans hjässa sig liujer.

Utan tvifvél en sällsam dervisch det väl är, som för Satan ödmjuldigt sig böjer:»Majestät! Världen snart hotar störta i grus; tidens ondska allt mera sig öker, ty det. mänskliga släktet i skymningen ljus mer och mer eftertraktar och söker.

Fur de dödliges själ varder kunskap ett gitt; ljus kan lätt blända människans öga.

Mörkrets förmän vi städse predikat i skrift, meu man börjar nu tro det blott föga.

»Nej, tillbaka igen till den lyckliga tid, dä mim heliga kättarbål, tände, och dä offren för tänkandets frihet med id till Guds ökade ära man brände!

»Detta ljus ha vi kärt, vi förstå dessa hloss; denna flamma vårt hjärta kan värma,

0 vår sol! 0 vår Lucifer! Lämna ej oss! Endast du kan ge mod och beskiirma!»

Allt blef tyst uti salen. I>iir suckades blott. Plötsligt Satan uppspärrade käften:

»Jag har lyckligtvis icke på stenöreu sått, och förträffligt det gått med geschäften.

»Käre broder! Till tårar 1 rört mig i dag, ty med fakta I granneligt styrken, att I alla mig nitiskt han varit i lag och att mig mer än Herran I dyrken.

B6»Jag dock känner mig knappast nu mera i stånd att er leda oeli styra, dess värre.

1 han ock ötVerträffat mig uti förstånd, ty eleven vet mer än hans herre.

»Jag har åldrats och grånat. <Iag fyllt min mission, och jäg väntar ej mera af iifvet.

Men ät er kan jag tryggt öfverlämna min ti'On, och åt eder mitt viirf varde gifvet!

»O gån vidare pä! ....» Men hvem är som så sent dar vid salsdörren pustande skymtar?

»Nio ländernas khan!» — sä det hviskas förent. Som en godgris han fnyser och grymtar.

»Ber om ursäkt.! — mot tronen rakt kosan han styv — Mén betänk dgu besvärliga vågen 1 Och dar hemma jag Jiaft mycket bråk oeh besvär, så jng käuriér mig trott och Jorlägen,

»Pa mitt fosterlands val har jag tänkt-byar minut; dag oeh natt jag det ej kunde glömma.

Sociala problemet jag lost dock till slut.

Hbr furst på och du sedan kan döma 1

»För mitt harem jag byggt ett storståt tigt palats, diir tre hundrade rosorna glöda.

Ej i östern det finnes en skönare plats; men det kostat, minsann, också möda!»Jag £ur hästar odi hundar lät nppföra stull —• veritabla palats äro båda.

Intet borgarehem mera präktigt dn skall uti hela mitt rike få skåda.

'Karavaner mig bringa hvarendoste dag nya giifvor oeh skatter. Det skrymmer 1 Hun inrymma allt.V Hur förbruka hvart slag? Dettii vållar mig stora bekymmer.

»På två läger jag delat allt folk i min stat, oeh de aro allt annat itn tika: till det större de höra, som icke ha mät; till det mindre de mätta och rika.

Till de rikas parti hör naturligtvis jag och min ynnest dém frikostigt unnar.

Man kan trifvas bland dem uti lustiga lag utan jämmer frän hungriga munnar.

För al t tiggare ej skulle slippa dit iu och förstöra vår trefligu gästning — om den saken jag särdeles lade mig vinn: i hvar stad lät jag bygga en lastning.

»För det allmänna bästa jag verkat så skönt just i samklang med dina principer.

Men af folket jag ända blott otack har rönt,-tv min möda det ieke begriper.»Min» trälar ej mer ilvn nöjda med mig; tyst och öppet de knota och skrin.

Uti kedjor det rasslar; man uppreser sig.

•la, de vitja rsut. af blifva fria I

»Dessa tiggare prata om orätt och rittt; har man nånsin till fräckhet hört maken?

Hvad Sr rättvisa? Detta besvaras ej lätt, och jag själf har ej utrönt den saken.

' ' v

»Millioner, det påstås, a£ hunger förgås, medan jag ej har aning om nöden.

Nä, än sen! Om en hungrig fått smörja sitt. krås, lian nndslipper väl andii ej döden!?

>..Ia, mitt fosterlands välfärd bekymrar min sjiil; nattens livila blir störd af den plågan.

Sociala problemet förstår jag dock väl,

Qck du hjälper mig bäst lösa frågan!....»

Satan länge i tysthet med löje hört på, hnru khunen sig lärde regera.

Men så resta han plötsligen upp sig på tå, ty han kunde ej hälla sig mera.

Och med klorna på magen han skrattade så, att ett tordön i helvetet väcktes.

Och där skrattade alla, så stora som små, så att väggar och trumhinnor spräcktes.Satan vacklade plötsligt ock ramlade ner; hans lekamen ur spillror fmmgrirfdea. Död låg Satan pä gnlfvet och rör sig ej mer: han fött kramp utaf skrattlust och kvitfdes.

PRAMLOTJA

®är den helga Gnnges flyter, eremiten Kandu dväljes uti lundens mörka skugga. Hundra år han dur har vistats.

Kötter girvu honimi näring; dryck beskärs af källans vatten. Bädd han liar, hvarhelst han hvilar, under träd på mjuka mossan.

Hvatje dag tre resor vandrar eremiten ned till Gangea, badar och sig tvär från synden, beder fromt, gör bot och fastar.Fállame kring honom samlas, sjungande tor honom sånger.

Sjitlf han sjunger hymn till Rralima och på mystisk visdom grubblar.

Hvad som syites mörkt för andra, tir lör Kundn klart »om dagen; lifvets grund oeh mål han känner ocli begriper evigheten ....

Gudarne från sina salar blicka ned pä detta helgon och befara afundsttmma. att i helighet fördunklas.

»Hur förhindra denna våda?» sins emellan de sig spörja.

Sorlet dock i himlen tystnar, när déh vise Indra råder:

»Hvar är vftr klenod Pvamlotja, drottningen bland lunilaieer?

Hå hon sväfva ned till Ganges och bli sedd ttf detta helgon!»

Ned till Kandit sam Pramlotja i sin underbara lagring, då brahmaneu vid sin veda satt försänkt 1 djupa tankar.*0 Iwfini är du, sagoskepiiattV': Kandu, väckt itr sina tankar, suckar häpnande och beder:

3Lät mig skada dig, gndimia!»

»Skönt vid månsken lotus-blomman stiger upp ur djupets vågör och slår ut sin vana kröna — mera skön är du dock, kvinna!

»Låt mig se pii dig och stum blott, ett ögonblick din fägring!

Lät mitt Öga i diu ljnfhét släcka sjiileris heta lågor.

»Blott ett ugoublick, ett enda!

Se, hur mina ögon törsta!

Efter skönhet hjärtat törstar, all min själ förtärs af törsten.

»Lät mig se på dig, betrakta blott ett ögonblick!... Försvinn ej Tyst han ser och ser' pä henne, tills bak kullen solen sjunker.

Bittert eremiten suckar:

»Ve! I dag jag glömt att bada, glömt att. sjunga Bruhma hymner; jag i dag all bot försummat.»»Hvad? I da£? 0 helgé Knudn!» undrande Pramlotja maler, »hundra år pu mig du tittat. — Alla himlens gutlar småle.

KRlSJNA.

rM.llt högre upp på luftens hat' osynlig guden simmar.

Se, himlastäden Dvarakam snart för hans öga glimmar.

Det Visjmi är. I tusen är på jorden räckte färden.

Som mänskan Kriajna där han left och lärt i miiuskovUrlden.

Till sina glidabröder in i himlen Krisjna träder.

Diir hälsas han af Indra, höljd i konungsliga kläder.Af gii&rri© välkomnas lian ock iitspord blir med orden:

»Siig, Krisjha, hur dn trifdes där bland mänskorna p& jorden?» —

»Odödlighetens lyekobarn, sinn gudarne sig kalla!

Högt öfver världen ar det lätt att styra och befalla.

»Men om I vissten, k vilken saft i mänskans ådror rinner, hur liMigt dettu röda blod där värmer, sjuder, brinner!

»Ej lidelser T hafveti känt, ej önskningar och l^iigtan.

Af sorg ert hjärta ej lieklämts, ej klappat högt af trängtan.

»Hvad lifvets ros oeh kärlek iir, I, gudar, icke veten.

I kännen ej det paradis, som fröjdar mänskligheten.

»I veten intet om försitt, om kamper utan ända.

I veten ej af synd och fall och straff för de elända.»T veten ej af skräck ocli hopp, förtviflan eller nöden, För er iip träldom obekant, ofcb obekant iir döden.

»Allt, gudar, jag på jorden lärt, där jag fått le och kväljas. Jag längtar därför dit igen; liop. mänskan vill jag dväljas.

»Behållen eder evighet! Fr förmån iir den vorden.» -Som Buddha Visjnn åter steg i mänskohamn till jorden.

SYNDAREN.

AAid Ganges i ensliga tjftllet vid facklornas mystiska sken, på stengollvet, mnnkarae sitta. I n lid ten står Buddlia allén.

De tankfulla stirra på golfvet med pannan af händerna skymd och tiga, som vore de väsen ifrån någon friimniandé rymd.

Nu tystnaden brytes af Buddha: Finns här någon syndare än'? •Ing ännu en gång täckes Spörja: Var bikten IntJlstiiiuJiii-? Bekänn!

7R»Ve den, sow en synd vågat dölja, som cljiirfves förtigs ett fel)

Had aldrig förmår tilifva helig, »kall ej af nirvana få del,

»Om ingen har mem att yppa, välan....* Uitder rodnande skatu en enda — den unge Ambatthn — sig rest och till Buddha går fram:

»Jag syndat, o mästare höge! itr saker till hemliga brott.

Af blygsel jag knappt vägar yppa den grufliga synd, jag begått.» —

»Räds icke, hur svårt du än. felat! Ditt. blod var kanhända för hett,? Du kanske i flit-kornas ögon för djupt och för länge har sett?»

»Jag tänkte, o vördige fader!

Med hjärnan tor mycket jag tänkt. 1 lifvets och skapelsens gåtor fÖr djupt har min ande sig trängt.

Själf ville jag tingen betrakta i simningens klarnande luft, ull orsak och mening i världen bedöma med eget förnuft.

T‘.ij.Ej gräns eller skrar.kor jäg sötte för tankarnes hejdl ösa flykt.

0 ve! Det tor iindmm Br syndigt. Dnr gudliisl jag handlat och styggt!

»Hvad heliga Vedas ka skrifvit — i det få vi forska. Ej mer!

Formatet det. Vore att tränga sig djupare in eller ner,»

I förstone Buddha stod häpen, oek munnen till håuskratt sig drog. Men» blickande ¿ladt på den unge, till orda ha ii leende tog:

»Hvartör har då Brahma förlänat ett hut nid pä kroppen ¡it oss? FTvarför har han tändt i vår ande en gnista för flammande bloss?

>Hvi hur du fått Ininder? Att vevkal Hvi fotter om ej för att gä?

Oeh hufvud du fått för att tänka, att hlifra gudomlig också.

Oeh därför ju mera du tänker, dess mer skall du Gud bliiva lik, dess mer skall du närma dig Brahma. För den skull ej tänkandet svik!»Hui tänkandet kürt, min Ambattha! Lilt Tärldeti bli upplyst och M! Förkättra dig därför brahminer, aå finn dig med lätthet dtiril»

DEN FÖRSTA MARTYREN,

,®et Väldiga, bålet häl' staplats, och hon bindes fast på dess topp. Till aska skali elden förvandla martyrens jungfruliga kropp.

Dår står hon vid skampålen fjättrad, och klädnaden slites i sur.

En lefvande, fager gudinna, en NH-landets dotter hon iir.

Höa spotskt blickar nedåt. Af vinden bestyrks hennes svallande hår.

Pä torget i Memfis allt folket i nyfiket bidande står.Hon spanar med blicken i fjärran; den tiirnls af en miderbai-braml. Kanhända hon upptäckt där borta ' sitt eviga fädernesland.

Fram bäras nu brinnande facklor till kyrkans och gudarhes fest,, och Apis’ lydaktign svonner förnimma pin öfverstepi-Rst:

»Ej veta vi, hvadan hon kommit, ej kvar hennes fosterbygd är; vi hennes föräldrar ej kiinna, ej heller det mimn, som hon bär.

»Ej Nilen har sett henne födas -den heliga Ganges fastmer. Kanhända frän Babel hon kommit, kanhända finn Grekland hit ner.

»Allt. sedan < Iziris och Ir.is oss lif öeh förltöfiun beskärt., och vi at den helige tjuren ha Offrande dyrkan oss lärt,

»vi aiding om henne hört talas.

Med lögner af nymodigt slag hon tvitlar pä, helige gudar och trotsar beständande lag.»Om hennes förvillande läror ej hiifden det ringaste vet; uråldriga hieroglyfer förkunna ej något om det.

¿Med gissel, som piskade blödigt, den fräcka vi tystnad befallt. Förgufves! Vid Nilen beständigt förförde him folk öfverallt.

»Vi slogo i järnhård» bojor bedmgerskana armar och ben och trodde, hon skulle förmultna på fängelsets halmströdda sten.

»Men nattetid reglarne sprängdes på fängelsets bommade dörr, och rasslande kedjorna föllo — fri stod hon ånyo Stim förrl

»De helige giularnes vrede ej östraffndt kränkningar tål.

Egyptier! Briugom vårt offer ät dem på försonande häl!

»Brann henne k — Så antändes bulet. Af röken hon snärjes allt mer och »mekes af svedande lågor, men lugn står hon upprätt och ler.Hvad skall detta löje betyda, hvad Utses i ögonens glöd? Den segrande evighetstanke«? martyrskapets tröts mot all död ?

*0 flamma! Lys upp öfver Sfinxer! stig Tipp öfver Stolt pyramid och skingra den natt, hvarat' vit riden fördunklas i vrånghet och strid 1

»O ljus!..,.» Hennes stämma förkväfdes. Till aska vardt snart hennes kropp. Hvar är dn nn, djärfva gudinna, hvar tir ditt odödlighetsliopp ?

Men st! uti stoftet och askan det rör sig i niiata minut. Dar står hon, den brända martyren, mer mäktig och skön än förnt.

5 Hvem är du då, okända, häxa? Dn, sällsamma fenix, bekänn. — Hon säger åt häpnande bödlar och ler lika trotsigt igen:

5.1 ag döden med ära besegrat, och odödlig skall jag förbli. Jag heter deu__eviga tanken, som skall göra människan fri!»

ISKARIOT.

Ti^ag är ensmn omsider. Bland buskar och smlr någtin b vi la jag I i ek.

Läng och farlig var vägen bit nt. Men här när mig ej aiiinniakorti blick.

Genom gator ock gränder jag irrade skyggt soni en flämtande bind.

Bara bort! Bara bortl .lag blef buren pa flykt af en brusande viml.

»Säg, b var äro de trettio pgnganie? Säg!’.

skreks med sniket begär.

Jag dem slängde i templet, llit gar ej min väg. Spring att söka dem där!Levi — krämaren — skyndade ut i sin por!.

där lian väntat på lur.

»Gratulerar till goda affären, du gjort.

En apostel med tnrl»

Ahasver, gamle skoilickam, satt på sin bänk mellan trasiga skor.

»Säg, hvad gömmer du där under kappan? Betänk, hvad du gör, käre bror 1

»Öra Messias, som tyngd under korset måst gå, ville hvila sig isär.

Men jag dref honom bort. 1 ditt hjärta ändå du inedlidande bär.*

Bara bort! Men hvarthiin? .lag ej vet någon råd. Död? Det får icke ske!

Ar han korsfäst? O nej! Han kanhända fått nåd. Hör, hvad väsen I O ve!

Se, hur larmande människor packade sta där prt Golgatas topp!

Hör, hur väldiga hammare spikarne slå genom blödande kropp!

b V

Sakta Judas sig närmade skrikande mängd.

Hvad kan fruktat, lian fann:

Pä ett kors var en människovarelse hängd; det är Häll! Det är Han!Och Iskanot såg på hans letnicle blod.

Månne lif ännu fanns? da, uppspärrad t det stelnade ögat iin stod med en underlig glans.

Fram till korset han sprang. Men förgäfves! För sent Korsets virke stod fast, och det rep, som de spikade benen förent, under trycket ej brast.

Se där gungar för vinden den dödades kropp med sitt böljande hår.

För beständigt ha pulsarna hejdat sitt lopp, och hans hjärta ej slår.

Det blir mörker och dunder. De döde uppstå utur grafvarnas hål,

och ett ögonblick viickes till lif vet också - den adifyades bål.

Jndas hörde och säg.... För hans syn blef det svart.

Ufvar skreko hans skuld, och af afgrundens andar hans pänningpuug vardt åter rågad med guld.

Självfva himlen hans dödsdom vid tordöuet skref uti blixtarnes glöd.

Och det tjöt i orkanen: »Iskanot, lef till förbannelsens död!

AHASVERS

HYMN

TILL NATTEN.

©H mörknar åter.... Långa skuggor träda vid horisonten fram i stilla väkt, och hade berg och dalar de bekläda liksom en bår med sorgens svarta dräkt.

Och se, där borta sig ett spöke smyger; den svarta Natten närmar sig hitåt.

Liksom en läderlapp lion gnyr och flyger pii jättevingar med ett lömskt förs åt.

Allt närmare och närmare hon i mir och snart hon svept mig i sin mantels flik. Det tyckes mig, att Natten på mig stirrar med blick, en dåres hemska glimtar lik.•ing känner hennes kulla vingars Häktar, kör hennes stämma. kväsa skadeglatt:

»Hveni tir det, Ahasver, stim fcufva mäktar din sol — öm ieke jag, ¡til världens natt!»

Jo, se på mig, demon! .lag dig nog känner. Allt «ert jag dömts att irra världen kring, din mörka blick mig allt för oftu bränner, ocb äfven jag har särats ttf dess sting.

I.ysa! Till din svart» ära k väder hopen nf lejda barder med berusad håg.

Hör! (tatans pöhel skränar bifallsropen.

.la, gläd dig åt ditt stolte segertåg!-“

Du under dina fötter allt förtrycker, när pä din höga tron du dig har .-¡att., och efter dina önskningar och nycker all världen rörs och vrider sig, o Natt !

Ve den, som dn uti din trollkrets dragit!

För honom lyser solen icke mer.

Och den, kring hvilken vingarne du slagit, han sjunker djupt uti ditt sköte ner.

Dn är på modet än. Det spörjs af inga, hvad som kan följa uti dina spår, om du skall lycka eller ofiiid bringa.

Du är modem! Du hopens bifall tùr.Ja, stirra du, demon, på mig med häpnad: Af mig du ock en äredikt skall fa, ty jag också med lyra är beväpnad, och till ditt pri* skall jag dess strängar slå.

Om ännu svartare du kunde vara, dess mera fager (ödes nästa dag, och solen skall sig härligt uppenbara att lysa med ett himmelskt välbehag.

Pör den skift jag åt dig vill sånger dikta, dn lömska orm, du fasansfulla Na1t!

Ditt mörka välde inom kort skall svikta, och därför strängar jag min lyra glai.it.

Se, visaren pä uret långsamt skrider, och tiden säkert går. Snart timmen slår.

Det första hanegiillet ljöd omsider, och dess signal den snfvande förstår.

Se bakom berget hitr det gryr och flammar. Med skära skvar himlen är beströdd. Vik hädan, Natt! Ny tid ny morgon ammar, och uti gnidglans varder solen född.

DET

EVIGA LJUSET.

B iir borta står pä vidsträckt hed ett litet öde Herrens hus; där brinner dag oeh natt ett ljus och brinner ändå aldrig ned.

När kyrkan nr af mörker täckt och stormad af orkan och skur, blir helgonlampan doek ej släckt: bon lyser än pil kyrkomur.

Ar jag ej också ett kapell, på lifvets vida hed ett tjäll?

Oeh brinner hjärtats altarljus, hvad bryr mig mörka stormars bni*?

* SKALDENS

GRAF.

Ifiiir ligger Ju då t ditt eviga ho; hii-r sofver ditt hjärta i ogrumlad ro. Se, tiden har ännu ej pinnat det namn, som åt hällen du lånat.

Ack! Länge s.e’n var det du lades på bår, och dock det mig tycks, att du framför mig står juät s.å som du var uti lifvet, just sä sons om dig det är skrifvet.

•L cellen du satt här i munkdräkten grå och mumlade ensam i trädgårdens vrå. Blott rosorna hört dina k vaden, och fåglar, som ajongo i träden.v Maria till ära jag sjungit en gång.

Nu vill jag begynna en varmare sång.

För eder, små fåglar, den ljuder; er, rosor, mitt hjärta clen bjuder.

»För eder jag sjunger uiin vackraste sång, förlegad för bröder af munMifvets tvång; ty ut måste tonerna strömma, jag kan dem inom mig ej gömma.

.Jag vet, att i graf jag skall bäddas om kort. Men sångfåglar! flygen ifrån mig ej bort!

Och upp från mitt hjärta ur mullen må rosorna blomstra pä kullen!

T hundratals är skall jag slumra i ro; men doftande rosorna än skola gro.

T, fåglar, på grenarna gungen daröfver och visorna sjungen 1....

När enslingens bjärta upphörde att slå, begrofs han dock ej uti trädgårdens vrå.

I kyrkan man jordade benen inunder den glättade stenen.

Hitr har han då funnit sitt eviga bo, här sofver hans hjärta i ogrumlad ro.

På hällen bland mossiga graf var hans namn, knappast läsbart, jag stafvar.Men sängen, som Stenko ät huuterna gaf, kan den lysa upp och furljufva kana graE? Få näktergalstoner här tluda, ocli hur lmnna rosor hiir glöda V

.lo se! Mellan orter och lummiga snär bland brokiga blommor din grafsten ju står, och solen bland hällarna skiner på klosterkapellets ruiner,

Ha stormame hiir farit fram med ¡ritt brus och bräckt alla murar af klostret i grus blott för att din önskan förklara och ännu din dödssäng bevara?

Hör, huru del tonar från hundratals bröst: Åt fåglarna munken hav lånat sin röst.:

Vid doftande rosornas skimmer hans längtande sång jag förnimmer.

Den sången, den sången jag känner igen: om frihet åt mänskorna sjunger den än, om hopp, som för tidigt blir jordodt, om frihetens, verk — ofullborda,dt,